

BESLUT

2015-12-21

Dnr: 15/01883

SAKEN

P4 Sommar, P4 Göteborg, 2015-07-27, inslag från Skara Sommarland; fråga om otillbörligt gynnande

BESLUT

Inslaget frias. Granskningsnämnden anser att det inte innebar ett otillbörligt gynnande av kommersiella intressen.

INSLAGET

Inslaget handlade om nöjesparken Skara Sommarland. Programledare 1 befann sig i studion och programledare 2 befann sig på nöjesparken där hon intervjuade besökare och personer som arbetade där. Inslaget inleddes på följande vis.

(Programledare 1) – Ja för nu är det en ny vecka och det blir nya nedslag i sommarvästsverige, bland annat på Skara Sommarland där [programledare 2] håller hus.

(Programledare 2) – Ja, här väller besökarna in just nu och förvånansvärt många har faktiskt shorts i dag fastän att det bara är en tretton, fjorton grader. Det ska bli spännande att se hur många som faktiskt tar sig ett dopp i de olika poolerna också, eller vad det är som gör att man ändå åker till nöjesfälten och trotsar väder och vind.

[- -]

I nästa del av inslaget sa programledare 1 att det lät som att stämningen redan var hög. Programledare 2 talade om sina intryck av nöjesparkens öppnande för dagen och sa att alla var på ett otroligt glatt humör och att sommarvärdarna kallades för ”artister”.

I följande del av inslaget berättade programledare 2 bland annat om att hon var vid en åkattraktion som kallas Rodeo och hur den såg ut. Hon intervjuade sedan två besökare om deras upplevelse av åkattraktionen.

I nästa del av inslaget inledde programledare 1 med att säga att programledare 2 precis hade börjat denna heldag av roligheter. Programledare 2 intervjuade en av

”artisterna” på Skara Sommarland som arbetade i lotterierna och han berättade om sitt arbete. Därefter intervjuades två besökare vid lotterierna.

Programledare 1 avslutade inslaget med att säga att man kan göra alla möjliga saker på Skara Sommarland.

I en senare del av inslaget intervjuades den parkansvarige för Skara Sommarland:

(Programledare 1) – I P4 Sommar där vi vet att [programledare 2] befinner sig på ett nöjesfält i Skara. Och jag hör vattnet porla, men jag misstänker att du ändå inte har tagit på dig baddräkten, [programledare 2]? (Programledare 2) – Näe, hur kunde jag vara så dum att bege mig till sommarland utan baddräkt? Asså, det finns ju inget regn i sikte och solen tittar ju fram på hos här nu, så det är ju en arton, känns som nitton grader just nu och här är fullt av badklädda människor i både våtdräkt och badbyxor och bikinis och allting, och de ser inte ut att lida särskilt mycket. Här står jag precis intill Kobra nu, mitt i det här vattenlandet. Kobra som är en åkattraktion som är ny sedan förra året, där man får liksom åka, man kan vara fyra stycken som sitter tillsammans på en slags gummiflotte och susa ner, ner för en ganska brant backe där man får åka lite hejsan svejsan. Ja, [parkansvarig], du är ju, du är ju parkansvarig här, hur många gånger har du åkt Kobra egentligen? (Parkansvarig) – Jaa du, om jag hade kunnat hålla räkningen på det så hade det varit bra, det kan jag faktiskt, jag har nämligen bara åkt den en gång, så är det. Jag åkte den första gången när den skulle testas och det är enda gången, sen så har jag fått jobba, men jag får se alla härliga gäster som kommer och åker den och de glada uttrycken de har på kroppen, så att, eller i ansiktet. (Programledare 2) – Erkänn nu. Du kände så här: Okej, aldrig mer. (Parkansvarig) – Du, det var tvärtom som jag kände, om jag ska vara helt ärlig. Kobra är nog min absoluta favorit här i badet. Det blir ett sådant jäkla pirr när man kommer upp där i toppen, om du tittar upp, i vågen som vi kallar det där uppe. Kommer man högst upp där och så tittar man rakt ner då är det nästan som att man, som att man svävar fritt i någon sekund, och det är en störtskön känsla vill jag lova. (Programledare 2) – Då gäller det verkligen att hålla sig fast då i de här plasthandtagen på den här gummiflotten, antar jag? (Parkansvarig) – Absolut. Men det är det som är tjueningen också. [- - -]

(Parkansvarig) – [...] och de gästerna som har varit här de har fått en fantastisk upplevelse vill jag lova, för det finns så mycket man kan göra i vår park. Om man tycker att det skulle vara kallt i badet så kan man till exempel gå till någon av våra gokartar eller man kan åka i Tranan som är en väldigt rolig attraktion, så det finns mycket att göra för dem som ändå har kommit hit. (Programledare 2) – Men du, jag vet att ni har löst det på ett annat sätt också, om man tycker att det är lite för kallt att bada, då finns det något att tillgå. (Parkansvarig) – Åh, det är vårt hemliga trick, vårt ess i rockärmen kan vi säga. Man kan hyra våtdräkter här, för en billig peng. Det kostar 69 kronor för en vuxen och 59 för barn. (Programledare 2) – Jag tänker så här, vad säger de turisterna som kommer ifrån, ja men säg Italien, Spanien, kommer hit och så får man liksom hyra våtdräkt för att kunna ha skoj här? (Parkansvarig) – Nu har jag inte träffat någon italienare men jag har träffat en och annan tysk och de tycker ju att det är kanon att man kan hyra våtdräkt, för de känner ju det här att, här är det kallt, men det finns en våtdräkt, och då blir besöket väldigt mycket trevligare. [- - -]

Mot slutet av inslaget intervjuade programledare 2 två säsongsarbetare enligt följande.

(Programledare 1) – Och så tänker jag, jag har funderat lite grann, [reporter i annat inslag] har ju suttit och frusit men [programledare 2] tycks ha haft det rätt gott i solen på Skara Sommarland. Kommer vi få höra dig skrika, eller? (Programledare 2) – Åh,

det blev inte så mycket skrik faktiskt. Jag försökte och se om vi kunde framkalla något skrik när jag åkte i den här hoppborgen så finns det stora metallbanor i, och det här, tänkte jag, här kommer att bli ett perfekt tjut till [programledare 1] men jag fick liksom kasa mig ner lite grann där. Jag har provat med att klättra i tunnorna, jag har åkt på trampbilar och annat, men jag kände nu faktiskt [programledare 2] att jag börjar bli lite hungrig här nu, så att, jag tänkte att, jag gick till ett matställe i stället. (Programledare 1) – Ja, du hittar alltid matställen. (Programledare 2) – Ja, det, man måste ha någonting i magen också, efter att ha gjort massa grejer. Så att, här är ett fish´n chips-ställe och här jobbar [namn på två säsongsarbetare]. Hur är det att sommarjobba här? (Säsongsarbetare) – Det är jätteroligt. Det är det bästa jobbet jag har haft. (Programledare 2) – Varför då? (Säsongsarbetare) – Nä, men, det är så trevliga kollegor och så får man prata mycket, och det händer alltid jättemycket. Man träffar massa gäster som man kan skoja med och alla är på så bra humör. (Säsongsarbetare) – Ja, jag håller med om vad du sa precis. Det är min första säsong här och jag trivs jättebra hittills. Jättehärlig stämning. Alla är så glada och positiva, både liksom de som jobbar här och gästerna, så det är jätteroligt. (Programledare 2) – Men hur trötta är ni egentligen på fish´n chips? (Säsongsarbetare) – Asså, vi roterar ju, så jag har bara varit här två dagar i sommar, som tur är, annars så hade jag nog luktat ständigt. Men det är väldigt trevligt. (Programledare 2) – Jaha, så man får stå vid olika stationer, man måste inte stå med fish´n chips hela sommaren? (Säsongsarbetare) – Nej, vi jobbar ju på kiosk så vi har ju liksom lite olika ställen. Vi har lite thaimat, vi har glass och godis och vi har kaffe och så. Så man roterar ja, det gör vi. (Programledare 2) – Hur mycket åker ni själva? (Säsongsarbetare) – Ja, börja morgonen med Gruvbanan är ju väldigt härligt. Och Fyren ger gott skratt i magen tycker jag. Så det blir väl lite då och då, beroende på när man börjar. Ofta slutar ju vi vid åtta och då hinner vi ju inte åka. (Programledare 2) – Men nu får ni ju berätta också, jag har ju träffat på flera av, flera andra som jobbar här som säger att de är "kingen av sommarland", och det är tydligen fler som är, eller hur fungerar det där egentligen? (Säsongsarbetare) – Ja nej men det är väl väldigt internt. Vi, jag vet inte var det har kommit ifrån från början men det brukar vara lite så att: "Nej, men i dag har jag gjort en bra dag och då är jag kung". (Programledare 2) – Jaha, så om man gör en bra dag då är man kung av sommarland. Härligt. Okej, då vet man vad man har att vänta om man kan tänka sig att jobba här någon gång. Då får man helt enkelt också sträva efter att få bli kung av sommarland för en dag kanske eller två. [- - -]

ANMÄLAN

Anmälaren anser att de upprepade beskrivningarna i inslaget om hur roligt det var på Skara Sommarland och hur spännande deras attraktioner var utgjorde ett otillbörligt gynnande av nöjesparken.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio (SR) anser att inslaget inte strider mot bestämmelsen om otillbörligt kommersiellt gynnande och anför följande.

P4 Sommar var en samsändning mellan P4-kanalerna i Skaraborg, Väst, Göteborg och Sjuhärad. Programmet ska vara aktuellt och underhållande och innehålla, förutom ett flöde av lokala nyheter och aktualiteter, nedslag på olika ställen där semestrande människor samlas i Västsverige. I programmet varvas studiointervjuer med direktsända inslag från olika delar av sändningsområdet. Fyra reportrar befinner sig på olika ställen och rapporterar återkommande.

Skara Sommarland är en av Västsveriges största turistattraktioner. Syftet med inslaget var att belysa hur det dåliga sommarvädret påverkat besöksantalet och hur de som står bakom anläggningen samt säsongsarbetarna påverkades av att sommaren var så kall och regnig. Eftersom programmets utformning innebär att reportrarna återkommer från samma plats flera gånger under programmets gång behöver platsens namn nämnas flera gånger för att lyssnarna som tillkommer ska förstå var reportrarna befinner sig.

SR informerar regelmässigt lyssnarna om var en utesändning äger rum eftersom det har betydelse för sammanhanget. Under programmets gång gjordes sex inlägg från Skara Sommarland. Dessa varade mellan två och knappt fem minuter. Programmets totala sändningstid var två timmar och 45 minuter. Namnet nämndes enbart i den utsträckning som var motiverat för att radio-lyssnarna skulle kunna förstå var reportern befann sig. Att besökarna som intervjuades uttalade sig positivt om anläggningen var mycket svårt att undvika i en direktsändning. De positiva omdömena som förekom vägdes upp av den övergripande frågeställningen om hur vädret påverkat denna del av turistnäringen. Några besöksuppsmaningar eller prisuppgifter förekom inte i inslaget.

AKTUELL BESTÄMMELSE

Ett program som inte är reklam får inte på ett otillbörligt sätt gynna kommersiella intressen. Det får inte uppmuntra till inköp eller hyra av varor eller tjänster eller innehålla andra säljfrämjande inslag, eller framhäva en vara eller tjänst på ett otillbörligt sätt (14 kap. 2 § radio- och tv-lagen). Ett gynnande av ett kommersiellt intresse är otillbörligt om det inte kan motiveras av något informations- eller underhållningsintresse. Ju mindre informations- eller underhållningsintresse som finns, desto mindre är också den grad av gynnande som kan tillåtas. Omvänt gäller att en högre grad av gynnande kan tillåtas om informations- eller underhållningsintresset är betydande.

TIDIGARE BESLUT

Beslut 13/01996, fällande

I ett inslag som sändes i P4 Halland skildrades en kvinna som bytt inriktning i sitt liv genom att flytta från Stockholm till Halland och bland annat börjat driva en ekologisk örtodling och ett ekologiskt Bed and Breakfast med sin man. I inslaget fick lyssnarna följa med när reportern besökte kvinnans örtodling och Bed and Breakfast. Kvinnan och reportern berättade med målande ord hur det såg ut på platsen, hur fint boendet var och vilka tjänster som fanns tillgängliga. Kvinnan nämnde flera olika kryddblandningar hon sålde och vid ett tillfälle nämndes även att hon drev en internetbutik. Kvinnans företag omnämndes vid namn vid fem tillfällen.

Enligt nämnden fanns det ett betydande informations- och underhållningsintresse i ett inslag som skildrar ett par som har förändrat sina liv och beskriver hur det är att bedriva en ekologisk örtodling och ett ekologiskt Bed and Breakfast. Nämnden ansåg dock att omnämnandena av företagets namn, fokuseringen på företagets tjänster och produkter samt den avslutande informationen om att paret hade en internetbutik medförde ett gynnande som förstärktes av reporterns förhållningssätt. Gynnandet gick därför utöver vad som var motiverat av ett informations- eller underhållningsintresse.

Beslut 10/00263, fällande

I tv-programmet *Gomorron Sverige* som sändes i SVT1 förekom två direktsända reportage från nöjesparken Gröna Lund som skulle öppna för säsongen följande dag. Företrädare för nöjesparken visade den nya åkattraktionen Tuff-Tuff och berättade om utbudet av artistunderhållning. De pratade om Gröna Lunds goda säkerhetsarrangemang och det förbättrade systemet för biljettförsäljning. En av de säsongsanställda ungdomarna berättade om den tuffa rekryteringsprocessen.

Nämnden konstaterade att budskapet som under en förhållandevis lång tid förmedlades endast var positivt, utan fördjupning eller närmare analys. Mot denna bakgrund ansåg nämnden att inslagen utan tvekan innebar ett gynnande av Gröna Lund. Med hänsyn till omfattningen av exponeringen kunde inte gynnandet anses motiverat av ett tillräckligt informations- eller underhållningsintresse.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Enligt granskningsnämndens praxis finns det utrymme för programföretagen att sända program också från kommersiella miljöer. Programföretagen måste dock i sådana fall iaktta särskild försiktighet med fokusering på inspelningsmiljön.

Nämnden konstaterar att namnet på nöjesparken nämndes ett flertal gånger samt att både programledare, besökare, parkansvarig och säsongsarbetare pratade om de olika aktiviteterna och åkattraktionerna. Nöjesparken framställdes även som en attraktiv arbetsplats genom intervjun med säsongsarbetarna. Inslaget gav en positiv bild av nöjesparken bland annat genom att det framgick att ett besök där kunde vara givande trots det dåliga sommarvädret. Det förekom dock inga direkta besöksuppsmaningar och vid en samlad bedömning anser nämnden att det gynnande som uppkom får anses vara motiverat av ett tillräckligt informations- och underhållningsintresse. Inslaget strider därför inte mot bestämmelsen om otillbörligt kommersiellt gynnande.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, Elisabet Bäck, Leif Hedman, Jan Holmberg, Nedjma Chaouche, Ulrika Hansson och Clas Barkman efter föredragning av Anna Olsson.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Anna Olsson

Detta är en elektronisk kopia av beslutet. Namnunderskrifter finns på originalhandlingen som förvaras hos myndigheten.